

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211931
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7512211931.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: A. C. debt, s.r.o., so sídlom v A., M. č. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou B. - M. s.r.o., so sídlom v A., M. č. XX, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: Q. S., nar. XX.X.XXXX, bytom M. J. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka OZ, právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, B. XX, zastúpeného Q.. R. V., advokátom, B. A. 2, K., o zaplatenie 248,95 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 15C/260/2012-57 z 15.5.2014 jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh zamietol, žalobcu zaviazal uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 87,81 eur na účet JUDr. R. V., advokáta Ak, B. A. 2, K. a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň vyslovil, že trovy konania medzi žalobcom a žalovaným nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu istiny 248,95 eur s prísl. a náhrady trov konania. Uviedol, že právny predchodca žalobcu B. C. a.s. uzavrel so žalovaným Zmluvu o pripojení podľa zák.č. 610/2003 Zb. o elektronických komunikáciách, ktorou sa žalovaný zaviazal okrem iného odoberať služby a platiť za ne riadne a včas vyúčtovanú cenu. V prípade nedodržania zmluvných povinností vznikla žalovanému povinnosť uhradiť právnemu predchodcovi žalobcu zmluvnú pokutu, výška ktorej bola dohodnutá v zmluve, resp. jej dodatku a zodpovedala paušalizovanej náhrade škody, ktorá veriteľovi vznikne v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovaného. Je to teda sankcia za to, že žalovaný nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu služieb, v dôsledku čoho bolo koncové zariadenie odpojené od elektronickej siete. Riadnym splnením svojich záväzkov by po dobu viazanosti žalovaný postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal záväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanému faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou 27.7.2009 zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Žalovaný uviedol, že si zobral od právneho predchodcu žalobcu telefón s tým, že si bude dobíjať kredit. Určitý čas si kredit dobíjal, platil riadne, pokiaľ bol zamestnaný na obecnom úrade. Keď však prišiel o prácu, nemal akým spôsobom tento kredit dobíjať a z tohto dôvodu už nemohol platiť.

Dňa 5.9.2012 vstúpil do konania vedľajší účastník, ktorý navrhol žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že ak súd určil zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, (ktorá sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje) za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým

významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa, neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná ako celok.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie (výsluchom žalovaného, listinnými dôkazmi - Zmluvou o pripojení Fix, faktúrou, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických služieb) a s poukazom na ust. § 5 ods. 1, 2, § 101, ods. 1, § 120 ods. 1 O.s.p., konštatoval, že žalobca pri uplatnení zmluvnej pokuty predložil súdu iba všeobecné podmienky poskytovania služieb a faktúru, z ktorej vyplýva iba to, že predmetom je zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur bez uvedenia konkrétneho dôvodu, (t.j. zmluvnej povinnosti za porušenie ktorej sa účtuje a na ktorú bola viazaná, ani to, kedy k porušeniu došlo a podobne). Žalobca nepredložil a nepreukázal existenciu písomnej zmluvy o dojednaní zmluvnej pokuty a navyše v návrhu samotný dôvod uplatnenia zmluvnej pokuty špecifikoval tým, že ním bolo porušené zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti vzhľadom na to, že žalovaný neuhrádzal cenu služieb riadne a včas. Avšak ani ohľadom toho žalobca nepredložil žiadne dôkazy.

Vychádzajúc zo znenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa uviedol, že nato, aby bola zmluvná pokuta platne dohodnutá, je treba presne a určito identifikovať, splnenie ktorej zmluvná pokuta zabezpečuje. V pluralite takto zabezpečených povinností sa navyše vyžaduje, aby oprávnený subjekt presne označil vo vzťahu, ku ktorej porušenej povinnosti sa zmluvnej pokuty domáha. Bez toho nemožno zistiť, či resp. kedy, no hlavne, ktorá povinnosť bola porušená (obligatórna podmienka uplatnenia zmluvnej pokuty). Dostatočnosť určenia a zrozumiteľnosť vyjadrenia povinnosti, plnenie ktorej zmluvná pokuta má zabezpečovať je primárnou podmienkou platnosti dohody o zmluvnej pokute. Prísnu špecifikáciu zabezpečovanej povinnosti faktúra, ktorou bola zmluvná pokuta vyúčtovaná, neobsahuje, a teda nemožno zistiť, za čo, t.j. za porušenie ktorej povinnosti si ju žalobca účtuje a dôvody uplatnenia nemožno meniť, prípadne až následne identifikovať podľa toho, čo je pre veriteľa výhodnejšie. Z tohto hľadiska je faktúra č. XXXXXXXXXXXX neplatným právnym úkonom podľa § 35 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa mal vedomosť o tom, že zmluvná pokuta u mobilných operátorov bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (ktorú nie je možné ani moderovať) viacerými právoplatnými rozsudkami slovenských súdov, čo je napokon podporené aj judikatúrou ESD (rozsudok č. 618/10 vo veci B-Z. F. c/a Q. caldern cvamino). Preto aj za predpokladu, že by uplatnenie zmluvnej pokuty formou vystavenej faktúry bolo platným právnym úkonom, súd by žalovaného na jej zaplatenie nezaviazal z dôvodu jej neprijateľnosti.

V ďalšom žalobca uviedol, že ak súd neuzná jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie poskytnutého telefónneho zariadenia. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie B. Z. K XXXi za cenu 0,03 eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 129,12 eur. Žalovaný mal predmetný mobilný telefón uhradiť, počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал a týmto právnemu predchodcovi žalobcu vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by žalovaný dodrжал svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne by plnil počas celej doby viazanosti.

Zo skutkového vymedzenia nároku žalobcu na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného, zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné posudzovať právne podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci zo strany žalobcu nesúce dôkazné bremeno nebolo preukázané. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia návrhu, žalobca nepreukázal, že žalovaný v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov. Pri tomto závere súd vychádzal z toho, že spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v čl. 13 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, ktoré sú súčasťou zmluvy (bod 13.2).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia (§ 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 40 ods. 2 a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka) súd uzavrel, že Občiansky zákonník nedefinuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j.

peniazmi a je teda nenapraviteľná postihnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do pôvodného stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať vzhľadom na pravidelný beh veci (R 55/1971). Podľa žalobcu mu vznikla škoda ako rozdiel medzi trhovou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Aj keby bol zo strany žalovaného splnený predpoklad protiprávneho úkonu, k uvedenej škode nedošlo. Súd má za to, že za škodu nemožno považovať to, že v rámci ohrozenej obchodnej politiky žalobcu, tento predáva mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú cenu. Účel sledovaný žalobcom podaným návrhom bolo možné dosiahnuť iným spôsobom. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného, ale výsledkom zmluvného konca medzi žalobcom a žalovaným. Tento zmluvný konca nemôže byť zo strany žalobcu reparaovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za mobilný telefón obdržal dojednaný kúpnu cenu. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovaný bol v konaní úspešný, mal by preto nárok na priznanie náhrady trov konania v plnom rozsahu, ak by mu vznikli a tento osud zdieľa aj vedľajší účastník. Ten bol zastúpený aj právnym zástupcom, a preto mu vznikla náhrada trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby po 21,58 eur (prevzatie veci, vyjadrenie k návrhu, vyjadrenie z 18.11.2013) + 3x 7,63 a 7,81 eur režijný paušál, spolu teda 87,81 eur.

Proti tomuto rozsudku - výroku o trovách vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a vedľajšiemu účastníkovi konania na strane žalovaného trovy konania nepriznal. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací dôvod založil na ust. § 205 ods. 2 písm.f/ O.s.p. t.j., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Má za to, že trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatnil vedľajší účastník neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25.4.2012 sp.zn. 17Co/91/2012, uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19.6.2013 sp.zn. 5Co/375/2013 a sp.zn. 9Co/375/2013 z 25.6.2013.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zákonom priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam, už tým, že v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu. Uvedené procesné právo zákon viaže iba na občianske združenie, ktorého hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa, z dôvodu ich odbornej pripravenosti a zákonného splnomocnenia na zastupovanie spotrebiteľov v správnom a súdnom konaní (ust. § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Z ust. § 93 ods. 2 O.s.p. ako aj z ust. § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je však zrejmé, že zákon uprednostňuje združenia na ochranu spotrebiteľa práve pre ich odbornú pripravenosť po právnej aj personálnej stránke. Úmyslom

zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľom kvalifikovanú pomoc práve prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľa. AK bolo potrebné právne zastúpenie spotrebiteľského združenia, nebol dôvod na jeho pribratie do konania, nakoľko by nevedelo naplniť svoj hlavný predmet činnosti. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/375/2013 z 19.6.2013.

Žalobca nepopiera ústavné zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu (čo sa týka vstupu do konania).

Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. V uvedenom prípade poskytol žalovanému právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zastúpenia. Z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zákonom priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. V súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez právneho zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Nie je potrebné právne zastupovanie a trovy, ktoré vznikli sú len účelové.

Podľa žalobcu ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Na podporu týchto tvrdení poukázal žalobca na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/375/2013 z 19.6.2013.

Totíž vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (viď. rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 13C/54/2012 z 26.6.2012). Vedľajší účastník, teda do konania neprinesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu - neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

V odvolaní žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účasti. Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojim nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník. Z uvedeného vyplýva, že súd vždy musí účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas. Súd musí taktiež zákonom zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný procesný úkon účastníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/188/2012 z 5.2.2013).

Žalobca v odvolaní podotkol, že na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktorý sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 O.s.p..

V závere poukázal na skutočnosť, že Ministerstvo hospodárstva SR podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácii na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi. Poskytnutými dotáciami hradí výdavky spotrebiteľských združení a zároveň podporuje odbornosť spotrebiteľských združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov. Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola dvakrát hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní.

Vedľajší účastník vo vyjadrení uviedol, že O.s.p. vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník sa dal zastúpiť advokátom. Úspech v súdnom konaní je spojený so schopnosťou procesnoprávneho uplatnenia hmotného práva, náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Je účelné a v súlade so zásadami ochrany spotrebiteľa, aby spotrebiteľské združenia vstupovali do konaní, kde na strane žalovaného vystupuje spotrebiteľ a napomáhali uplatneniu jeho práv aj prostredníctvom kvalifikovaných advokátskych služieb, zvlášť ak na druhej strane je skúsený dodávateľ a ten sa dá v každej veci zastúpiť silnou advokátskou kanceláriou. Už len v rámci princípu rovnosti zbraní nie je spravodlivé vyžadovať, aby proti žalobcovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený silnou advokátkou kanceláriou 17 advokátov a ďalších 24 právnikov, ktorá ho zastupuje v každom konaní, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zastúpenia. Aj vzhľadom na početnosť sporov, ktoré inicioval žalobca bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. Vstup vedľajšieho účastníka do konania a jeho vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo nanajvýš účelné, pretože žaloba bola v celom rozsahu nedôvodná, preto sú dôvody žalobcu uvedené v odvolaní neopodstatnené a nemajú oporu v žiadnych zákonných ustanoveniach. Ak by si žalobca uplatňoval pohľadávky v súlade so zákonom, nemal by problém s trovami vedľajšieho účastníka, hoci by bol zastúpený v každom konaní právnym zástupcom. Dôvodom sporu o opodstatnenosť trov konania vedľajšieho účastníka je preto vedomé a masívne uplatňovanie si nezákonného nároku zo strany žalobcu.

Nesúhlas vstupu spotrebiteľa so vstupom do konania vedľajším účastníkom žalobca nepreukázal, preto je jeho úvaha o nadbytočnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania, resp. o nesprávnom postupe súdu účelová a neopodstatnená. V tejto súvislosti poukázal na nález sp. zn. I. ÚS 2862/07 z 5. 11. 2008 a nález sp. zn. IV. ÚS 2513/09 z 2.2.2010.

Podľa vedľajšieho účastníka v tomto prípade ide o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súvisia s konaním. Právny úkon - vyjadrenie k žalobnému návrhu bol vykonaný s náležitou starostlivosťou a relevanciou. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podal vyjadrenie ku žalobnému návrhu až po tom, čo sa dôkladne oboznámil s obsahom žalobného návrhu a jeho prílohami. Vedľajší účastník svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patril, preto nie je tento úkon ani nadbytočným. Navyše vyjadrenie vedľajšieho účastníka bolo spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa a preto nebol tento úkon ani nadmerný. Uplatnená hodnota trov konania je vypočítaná v súlade s Vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov č. 655/2004 Z.z.

Vzhľadom na vyššie uvedené treba trovy právneho zastúpenia považovať za nanajvýš účelné aj s prihliadnutím na charakter sporového procesu, v ktorom vznikli a ktorý sa vyznačuje prvkami kontradiktórnosti. Vedľajšiemu účastníkovi bol daný priestor, aby sa k veci vyjadril, chránil práva spotrebiteľa, čo aj pri prvom úkone, ktorý mu patrí, urobil.

Pred každým vyjadrením sa k žalobnému návrhu sa musí vedľajší účastník oboznámiť so žalobou, jej podstatou, s vyjadrením žalovaného, musí uskutočniť skutkový právny rozbor a až potom pristúpi k vyjadreniu sa. Hoci sa môžu zdať vyjadrenia vedľajšieho účastníka obdobné, (čo je zapríčinené obdobnými žalobami žalobcu), za každé vyjadrenie nesie právny zástupca vedľajšieho účastníka plnú zodpovednosť za spôsobenú škodu, stavovskú zodpovednosť a pod.. Preto ak nesie právny zástupca plnú (nie zníženú) zodpovednosť za svoje právne služby, má nárok aj na plnú odmenu, čomu zodpovedá aj nárok na plnú náhradu trov právneho zastúpenia.

Vedľajší účastník najprv v konaní argumentoval neprijateľnosťou zmluvnej pokuty, neskôr po doplnení žalobného návrhu o opis rozhodujúcich skutočností, z ktorých žalobca vyvodzuje aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, vzniesol námietku premlčania žalovanej zmluvnej pokuty, teda primerane reagoval aj na vývoj procesnej situácie. Podľa žalobcu by mal byť absurdne sankcionovaný úspešný vedľajší účastník za to, že v konaní pred súdom prvého stupňa si riadne uplatnil štandardne svoje procesné práva, aktívne a riadne hájil práva spotrebiteľa. Úvaha žalobcu o tom, že ak vedľajší účastník poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky, bol uskutočnený neúčelný úkon právnej služby, pretože súdy musia ex offo prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky, nemá v ničom opodstatnenie a je absurdná. Ak by táto úvaha mala byť relevantná a správna, potom by žiaden úkon právnej služby odporcu, ktorý sa bráni pred neprávom, nemohol byť považovaný za účelne vynaložený, pretože súd je pri rozhodovaní viazaný zákonom, nemôže neprávom priznať, t.j. musí ex offo prihliadať na to, či uplatnený nárok žalobcu v sporovom konaní vyplýva z právnych predpisov.

Účelnosť úkonov právnej služby je možné posudzovať iba cez objektívne kritéria, teda či v konečnom dôsledku úkon právnej služby bol spôsobilý pozitívne v prospech účastníka ovplyvniť rozhodnutie súdu. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúce v zastúpení advokátom boli zbytočné, napr. námietka premlčania po späťvzátí návrhu, respektíve neúčelné dvakrát zopakované vyjadrenie, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. V opačnom prípade by vo veciach, ktoré sa prelínajú s predmetom činnosti účastníka nebolo zabezpečené ústavné právo každého na právnu pomoc, pretože potom by sa účastník konania odmietol dať zastúpiť advokátom z dôvodu, že jeho náklady aj keď bude úspešný, nebudú nahradené, hoci mu právne zastúpenie v každom konaní Ústava SR umožňuje a garantuje, v konečnom dôsledku by mu takýto postup súdov v tom bránil.

Ak by trovy vedľajšieho účastníka neboli účelne vynaložené, potom sú neúčelne vynaložené aj trovy právneho zastúpenia všetkých bánk, poisťovní, vymáhateľských spoločností, prepravných spoločností, mobilných operátorov, dodávateľov energií a iných žalobcov, pre ktorých je charakteristické, že sa dajú zastúpiť advokátom, čo je v rozpore s dennodennou realitou nielen na tomto súde, ale na všetkých súdoch v Slovenskej republike.

Článok 47 ods.2 Ústavy SR zaručuje každému právo na právnu pomoc v konaní (akomkoľvek náročnom, menej náročnom) pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Je nepochybné, že vedľajší účastník je riadnym účastníkom, teda v súlade s citovaným článkom Ústavy SR aj Občianskym súdnym poriadkom má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. Z ničoho nevyplýva, že vedľajší účastník sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa zabezpečí vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdného dvora (druhá komora) zo dňa 22.12.2010 vo veci C 279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať.

Je pravdou, že zákonodarca privileguje združenie na ochranu práv spotrebiteľov a priznáva mu postavenie vedľajšieho účastníka, no je tomu tak z dôvodu, že práve a iba takéto združenie do spotrebiteľského konania na stranu spotrebiteľa vstúpi, keďže je to v súlade s jeho cieľmi. Ak by zákonodarca nešpecifikoval občianske združenie predmetom ich činnosti a umožnil by každému občianskemu združeniu vstúpiť do konania, potom by mohli paradoxne do konania vstupovať aj občianske združenia na podporu dodávateľov proti spotrebiteľom. Preto sa nám javí ako prirodzené a logické, že iba občianske združenia zamerané na ochranu práv spotrebiteľov môžu vstupovať do konania a vyrovnávať prirodzenú nerovnováhu medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi.

Súd pri rozhodovaní o trovách konania musí vziať na zreteľ aj tú skutočnosť (okolnosť uplatneného nároku), že žalobca si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval proti spotrebiteľom neprijateľnú zmluvnú pokutu, ktorá bola viackrát právoplatne súdmi judikovaná a prehlásená za neprijateľnú. Právny predchodca žalobcu mal zákaz (tento zákaz sa vzťahuje podľa ust. § 53a OZ aj na samotného žalobcu) používať a uplatňovať túto neprijateľnú zmluvnú podmienku, napriek tomu si ju žalobca proti spotrebiteľovi v rozpore so zákonom (ust. § 53a OZ) uplatnil.

Teda pokiaľ žalobca vedome a sústavne skúša voči spotrebiteľom uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na neexistenciu databázy vyhlásených neprijateľných zmluvných podmienok, môže sa bežne stať, že iný súd mu plnenie prizná, (viď. uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/91/2011-7).

Ak žalobca cielene a účelovo skúša proti veľkému počtu spotrebiteľov uplatniť si svoje nároky, ktoré sú v rozpore s právom, nie je žiaden rozumný dôvod pri rozhodnutí o trovách konania žalobcu, práve z

dôvodov hodných osobitného zreteľa, od trov konania odbremeniť. Ak bude existovať reálna hrozba pre žalobcu, že bude znášať trovy takého konania, ktoré sám spôsobil, bude ho to automaticky odrádzať od súvislého uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok voči spotrebiteľom, čím sa naplní jeden z hlavných cieľov Európskej únie, vytvorenie zdravého trhu bez neprijateľných zmluvných podmienok. Ak však žalobca neriskuje proti vedľajšiemu účastníkovi ani náhradu trov konania (resp. jej zníženú náhradu), bude si naďalej uplatňovať nároky takéhto charakteru, pretože sa mu takéto podávanie žalôb ekonomicky vyplatí.

Napriek tomu, že súd viackrát právoplatne zakázal používanie neprijateľných zmluvných podmienok, žalobca tento zákaz ignoruje a profituje z uplatňovania si neprijateľných zmluvných podmienok.

Navyše žalobca podľa zmlúv o postúpení pohľadávky, ktorou nadobudol v tomto konaní žalovanú pohľadávku, má zabezpečenú návratnosť prípadnej náhrady trov konania do istého percenta od postupcu. Preto v tejto situácii neexistuje žiaden rozumný a legitímny dôvod krátiť vynaloženú náhradu trov konania vedľajšieho účastníka.

Preto vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a zároveň priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 18,83 eur.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec po právnej stránke posúdil v súlade so zákonom, a preto aj správne rozhodol.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na doplnenie dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa a k odvolaniu žalobcu uvádza nasledovné:

Je nepochybné, že úkon prevzatie veci vrátane prvej porady a vyjadrenie ku žalobe sú úkony, ktoré boli vykonané v záujme úspechu žalovaného v konaní.

Aj ďalší úkon vyjadrenie zo 18.11.2013 bol potrebný, pretože vedľajší účastník sa nezúčastnil pojednávania 11.4.2014 a tieto úkony vedľajšieho účastníka viedli k zamietnutiu žaloby.

Za takejto situácie išlo o účelne vynaložené trovy, a preto je rozhodnutie o nich plne v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Dôvody odvolania sú iba teoretizovaním o ich priznaní či nepriznaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o náhrade trov vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správny.

Žalobca v odvolacom konaní nemal úspech, a preto je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania (polovičný úkon + režijný paušál) spolu v sume 18,83 eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.